

ENES BAYRAKLI**Türk-Alman ilişkilerinde hasar kontrolü**

Ankara ile Berlin arasındaki ilişkiler [Almanya](#)'daki [seçim](#) sürecinde [Türkiye](#)'nin bir seçim malzemesi haline getirilmesi ve Alman siyasetçileri ve medyasının popülist söylemleri ile iyice gerilmişti. Seçimlerden sonra bu gerilim söylem düzeyinde düşse de sorunun kaynağı iki ülke arasındaki yapısal sorunlar ve derin güven bunalımı olduğundan dolayı ilişkilerin 2013 öncesi seviyeye gelmesi artık çok zor görünmektedir.

Bu bağlamda temel sorunlardan biri Almanya'nın yeni Türkiye'yi bir türlü kabullenememesi ve Türkiye ile kurduğu asimetrik ilişki biçimini devam ettirmeye çalışmasıdır. Diğer taraftan Alman iç siyasetinin Müslümanları, Türkleri ve göçmenleri ötekileştiren aşırı sağ tarafından domine edildiği bir siyasi atmosferde kurulacak olan yeni Alman hükümetinin Türkiye ile ilişkileri düzeltmesi çok da kolay olmayacaktır. Bu bağlamda Merkel'in AfD'ye kayan seçmenin kaygılarını dikkate alacağını açıklaması Hıristiyan Demokratlar'ın da Almanya'nın kimliği, göçmenler ve Müslümanlar konusunda daha fazla sağa kayacağını açıkça göstermektedir. İlişkilerde diğer bir mesele ise Almanya'da hükümete girmesi beklenen Yeşiller Partisi'nin ideolojik ve duygusal bir Türkiye politikası takip ediyor oluşudur.

Dolayısıyla hepsi birbiriyle bağlantılı olan Almanya'nın kimliği, Müslümanlar, Türk göçmenler, mülteciler, Türkiye ve Türkiye'nin AB üyeliği bugün Alman iç siyasetinin en temel meseleleri haline gelmiş durumdadır. Bu noktada Almanya'nın Türkiye siyasetinin maalesef korkuların şekillendirdiği duygusal ve irrasyonel bir noktaya savrulmuş olduğunu tespit etmemiz gerekmektedir.

Bütün bu sorunlara rağmen iki ülke arasında hem toplumsal hem de ekonomik alanlarda çok ciddi bir entegrasyon ve karşılıklı bağımlılık söz konusudur. Dolayısıyla ikili ilişkilerdeki krizin daha da derinleşerek ekonomi ve kültürel ilişkiler gibi diğer alanlara sıçraması her iki tarafa da ciddi zarar verecektir. **Bundan dolayı seçimler sonrası düşen tansiyon da değerlendirilerek Türk-Alman ilişkilerindeki krizi kontrol altına alacak bir hasar kontrol moduna geçilmelidir.**

Bu nokta da iki tarafa da düşen görevler bulunduğu açıktır. Buna rağmen Türkiye inisiyatif alıp özellikle bazı alanlarda hızlı adımlar atarak Almanya'nın Türkiye politikasının rasyonel bir zemine çekilmesine katkı sağlayabilir. Öncelikli olarak Ankara Almanya'da Türkiye konusuna ideolojik ve duygusal yaklaşan aktörleri tamamen göz ardı etmelidir. Bu noktada medya, siyaset, bürokrasi, iş dünyası ve akademi de ikili ilişkilere rasyonel yaklaşan aktörlerin tespit edilerek bu kesimlerle olan ilişkilerin geliştirilmesi gerektiği açıktır.

Bu çerçevede özellikle medyanın ve kamuoyunun Türkiye hakkında histerik bir noktaya savrulduğu

Almanya'da bu lobi faaliyetinin büyük kısmının dar çerçevede ve kamuoyuna kapalı yapılması önem arz etmektedir. Böylece gündelik siyasetin küçük hesaplarının ötesinde iki ülkenin de çıkarlarını gözeterek samimi bir tartışma zemini vuku bulabilecektir. Zira Türkiye, Erdoğan ve muhafazakarlar hakkında Alman kamuoyunda inşa edilmiş olan ötekileştirici ve şeytanlaştırıcı dil rasyonel bir tartışmanın kamuoyuna açık bir biçimde sürdürülmesini imkansız hale getirmiştir.

Türkiye neler yapabilir?

Bu noktada yukarıda belirttiğimiz üzere Türkiye'nin inisiyatif alması gereklidir. Zira Ankara-Berlin arasında gün geçtikçe derinleşen krizin temel nedenlerinden birisi de Almanya'nın hem Türkiye'deki hem de Almanya'daki diaspora içindeki muhafazakar milliyetçi kanat ile diyalogunun çok kısıtlı olmasıdır. Alman siyaseti, medyası ve STK'larının kahir ekseriyetinin takip ettikleri siyasi ajanda ve hedefler gereği hem Türkiye'de hem de Türk diasporası içinde muhafazakar ve milliyetçi olmayan çevrelerle olan ilişkilere odaklandığı ve muhafazakar kesimleri görmezden geldiği ortadadır.

Bu durumun bir neticesi olarak Almanya'nın Türkiye siyaseti Yeşiller, Sol Parti ve Sosyal Demokrat Parti'de kendine yer bulmuş PKK'ya sempati ile bakan kesimler ile Hıristiyan Demokratlar'ın kültürel ve dini gerekçelerle Türkiye'ye negatif bakan kesimleri tarafından şekillendirilmektedir. Türkiye Sol Parti dışarıda bırakılacak olursa bu partilerde Türkiye'ye ideolojik bakmayan aktörler ile sağlıklı bir diyalogu başlatarak Almanya'nın Türkiye politikasının daha rasyonel bir zemine taşınmasına katkı sağlayabilir. Bu diyalog süreci eş zamanlı olarak medya, akademi ve düşünce kuruluşlarına yönelik olarak da devam ettirilmelidir. **Zira Almanya içinde her ne kadar kamuoyuna az yansımış olsa da özellikle FETÖ ve PKK meselesinde Berlin'in izlediği politikayı eleştiren kesimler bulunmaktadır.**

Diğer taraftan muhafazakar milliyetçi kesimin siyasetten ve medyadan dışlanması demokratik katılım açısından sürdürülebilir olmadığı ve iki ülke arasındaki ilişkilere de zarar verdiği açıktır. **Bundan dolayı uzun vadede Türk diasporası da siyasete katılım konusunda -her ne kadar önlerinde bariyerler olsa da- Almanya'daki yerleşik partileri zorlamalıdır.** Ancak bu şekilde Almanya'nın Türkiye siyasetinin bugün olduğu şekilde irrasyonel ve tek sesli bir hale bürünmesi önlenemez ve gelecekte daha sağlıklı bir diyalogun zemini hazırlanmış olur.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > Kıbrıs'ta kalıcı bir çözüm için garantörlük ve Türk askeri şart (1.7.2017)
- > AGİT'in taraflı ve önyargılı raporu (22.4.2017)
- > Maskeler birer birer düşerken (25.3.2017)

SABAH

